

EVROPSKA POVELJA O OPĆINSKIM SLOBODAMA

(nezvaničan prevod sa engleskog jezika)

Usvojena od strane Generalne Skupštine Evropskih općina održanoj u Versaju, od 16. do 18. oktobra 1953. godine.

1 Predgovor

Evropske općine, združene preko granica unutar Vijeća evropskih općina su odlučne da grade, u interesu njenih građana, mirnu i slobodnu Evropu.

U prilog tome, odlučile su se pozvati na svoja prava, koja su bazirana na stoljećima dugim tradicijama, kao i na slobodu i ljudsko dostojanstvo.

Ističu da su ta prava danas u opasnosti, ponekad čak i potpuno potisnuta.

Vijeće evropskih općina se posvetilo odbrani tih prava, i stavilo svoju snagu na raspolaganje svakoj općini koja se bori za svoje slobode.

2 Uslovi za općinske slobode

Općine bi trebale biti svjesne da one čine osnovni temelj jedne države. Njeni građani, članovi zajednice, imaju pravo da rade zajedno za njen razvoj. Stoga, općine moraju težiti ka tome da dozvole svojim građanima učestvovanje u javnim poslovima općina.

Prava općinska sloboda može procvjetati samo ako je iznad bilo kakvog oblika proizvoljne vlasti. To postoji samo gdje građani posjeduju čvrstu volju da čuvaju lokalnu samoupravu. Zato bi građani trebali prihvatiti svoju odgovornost i odbiti – individualno i kolektivno – bilo kakvu naredbu koja je oprečna zakonu.

Zakon se mora primjeniti na način da sačuva prava lokalne zajednice prema višim novoima vlasti, isto kao što se mora garantovati i za prava građana u lokalnoj zajednici.

3 Definicija općinskih sloboda

Općinske slobode moraju biti definisane Ustavom i garantovane kroz pravnu zaštitu pred nezavisnim pravosudnim organima.

Nacrti zakona koji regulišu organizaciju lokalnih organa vlasti, koji su usvojeni po hitnom postupku u Parlamentu, moraju prethodno biti dostavljeni na mišljenje zakonskom zastupniku općina.

Obavljanje funkcija koje su od interesa za općinu pripada samoj općini. U okviru zakona, predstavnici općina samostalno određuju pravila za obavljanje tih funkcija. U slučaju delegiranih obaveza od strane države, treba da postoji prostor za prilagođavanje njihovog izvršavanja u skladu sa lokalnim okolnostima.

Općine imaju pravo kreirati vlastite resurse, izglasavajući lokalne poreze koji su dovoljni da pokriju troškove njihove uprave, kao i sve troškove neophodne za zadovoljenje potreba svojih građana. Trebao bi se uspostaviti sistem naknade između općina, koji će imati uticaja u slučaju dokazane neadekvatnosti resursa, bez nametanja bilo kakvog ograničenja na slobodno upravljanje općinom.

Odluka za odobravanje i korištenje finansijskih sredstava za izvršavanje općinskih poslova, pripada građanima ili njihovim predstavnicima. To važi i za, u okviru relevantnih zakonskih odredbi, zapošljavanje, nagrađivanje i unapređenje općinskih zaposlenika, kao i za disciplinske mjere koje se odnose na njih.

Oni koji su na izvršnim pozicijama u općinama, kao menadžeri, odgovorni su za obavljanje svojih funkcija u ime stanovnika svoje lokalne zajednice. Stanovnici lokalne zajednice mogu, kroz zakonsku proceduru, pozvati na odgovornost menadžment nosioca javnih funkcija pred nadležnim sudom.

Samo usklađenost općinskih odluka sa zakonom može se dostaviti na administrativnu kontrolu. Svaka takva kontrola se ostvaruje kroz nezavisna tijela, koja, u slučajevima propisanim zakonom, može zahtijevati novo razmatranje.

Teritorija općine ne bi se trebala mijenjati bez pravne procedure koja uključuje konsultaciju sa građanima te lokalne zajednice.

Općine i asocijacije općina imaju pravo biti dio međunarodnih organizacija u cilju promocije zaštite interesa i prava općina, u skladu s osnovnim principima ove povelje.

REZOLUCIJA U VEZI OPĆINA I EVROPSKIH INSTITUCIJA

Hiljadu gradonačelnika i predstavnika lokalnih vlasti iz 16 evropskih zemalja, koji su se sreli u Versaju 16., 17. i 18. oktobra 1953.

Izjavljuju

Da su jedinice lokalne samouprave bedem ličnih sloboda,

Da su općinske slobode svuda ugrožene prodiranjem od strane Države,

Da su gradonačelnici i izabrani članovi lokalnih vlasti, ujedinjeni među nacionalnim entitetima njihovim preokupacijama kao menadžeri u direktnom kontaktu sa realnošću i svojim stanovništvom, graditelji Evrope koja je slobodna, ujedinjena i puna poštovanja prema različitosti.

Da su oduševljeni što su stvorene od strane Vijeća Evrope u Strazburu od posebnog Komiteta za općinska i regionalna pitanja, čijem radu će doprinijeti svojom najvećom saradnjom.

U predstojećem stvaranju Evropske političke zajednice, vidi se vrlo važan korak naprijed prema integraciji Evrope ka potpunom poštivanju demokratije.

Smatramo da će ova zajednica ubirati svoje plodove i da će osigurati ekonomski i socijalni razvoj svojih lokaliteta samo pod uslovom da je osigurano učinkovito sudjelovanje za predstavnike evropskih lokalnih vlasti.

Savez općina i gradova FBiH